

ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΕΥΛΟΓΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ Ι. ΝΑΟΥ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΥΚΑΚΙΩΝ

"Έτος Δ' - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2005 - Άριθ. Φύλλου 40

**ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ
Α ΛΑ... ΕΛΛΗΝΙΚΑ;**

Τὸ Μυστήριο τῆς Ἐξομολογήσεως ἔχει πολεμηθεῖ πολὺ ἀπὸ τὸν Διάβολο καὶ ἀπὸ πολλοὺς συνεργάτες τοῦ ἀνθρώπου γιατί εἶναι τὸ καθαριστήριο καὶ τὸ ἰατρεῖο τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς.

Ὁ Διάβολος δὲν ἔχει πρόβλημα μὲ τὴν ὁποιαδήποτε ἐξομολόγηση τῶν ἀνθρώπων ἀλλὰ μόνο μὲ τὴ μυστηριακὴ, δηλαδή τὴν μόνη ἀληθινὴ τους ἐξομολόγηση. Γι' αὐτὸ τοὺς ἀφήνει ἀνενόχλητους νὰ ἐξομολογοῦνται στὸν καθένα καὶ νὰ ἐξευτελίζονται στὶς τηλεοπτικὲς ἐκπομπὲς βγάζοντας τὰ ἐσώψυχά τους στὴ φόρα, τοὺς ἐμποδίζει, ὅμως, μὲ κάθε τρόπο νὰ προσέλθουν στὸ ἐξομολογητήριό τοῦ Πνευματικοῦ γιὰ νὰ μὴ λάβουν τὴν ἄφεση, ποὺ εἶναι ἡ προϋπόθεση τῆς υγείας καὶ τῆς χαρᾶς τῆς ψυχῆς.

Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ποὺ πολε-

μοῦν τὴν ἐξομολόγηση συγκαταριθμοῦνται καὶ κάποιοι θεολόγοι, οἱ ὁποῖοι, θέλοντας νὰ φανοῦν μοντέρνοι, "ἀμπελοφιλοσοφοῦν" μὲ θεολογικὴ ἡμιμάθεια, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ συσκοτίζουν τὰ πράγματα καὶ νὰ δημιουργοῦν σύγχυση στοὺς ἀνθρώπους.

Ἐχοντες ἀποκοπεῖ ἀπὸ τὴν μέχρι σήμερα σαρκουμένη πνευματικὴ μας παράδοση, δὲν βρίσκουν ἐρείσματα νὰ στηρίξουν τὶς περιεργὲς ἀντιλήψεις τους γιὰ τὸ μυστήριο τῆς Ἐξομολογήσεως καὶ ἄλλοτε χρησιμοποιοῦν λέξεις, ποὺ δὲν μᾶς λένε, οὐσιαστικά, τίποτε καὶ ἄλλοτε μᾶς λένε πὼς τάχα ἡ ἐξομολόγηση δὲν πρέπει νὰ γίνεται ὅπως μᾶς διδάσκει ἡ Ἐκκλησία μας γιατί... «*δυστυχῶς ἔχουμε ἐλάχιστες ἢ καθόλου πληροφορίες γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο λειτουργοῦσε ἡ Ἐξομολό-*

γηση, ὡς μυστήριον ἐπαναπροσαγωγῆς στήν εὐχαριστιακὴν κοινότητα, στὰ πλαίσια τῆς Ἑλληνικῆς παράδοσης τῆς ἀδιαίρετης Ἐκκλησίας», ὅπως αὐθαίρετα ἰσχυρίζεται ἓνας πολὺ γνωστὸς σημερινὸς νεωτεριστὴς θεολόγος!

Ἐπὶ ὑπάρχει ὁμοίως “Ἑλληνικὴ παράδοση” Ἐξομολογήσεως; Ἡ παράδοση ἔγινε ἅπαξ ἀπὸ τὸν Χριστὸ καὶ συνεχίζεται μέχρι σήμερον ζωντανή ἀπὸ τὸν Χριστὸ διὰ τοῦ πνευματικοῦ πατέρα στὸν πνευματικὸ υἱὸ του. Δὲν ὑπάρχει “Ἑλληνικὴ παράδοση”.

Τὸ μυστήριον τῆς Ἐξομολογήσεως μᾶς παρεδόθη ἀπὸ τὸν Χριστὸ ἐντὸς τοῦ μεγάλου μυστηρίου τῆς “ποιμαντικῆς ἐπιστήμης”. Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι ἔγιναν πρῶτα “Μαθηταὶ” τοῦ Χριστοῦ, διδάχθησαν ἀπ’ αὐτὸν καὶ κατόπιν κρίνοντες τὸν ἑαυτὸν τους σύμφωνα μὲ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν ζωὴν τοῦ Χριστοῦ, μετανοοῦσαν (=μετὰ καταλάβαν=μετὰ ἀποκτοῦσαν γνώση) καὶ ὕστερα ἐξομολογοῦντο σ’ Αὐτόν. Ἐξομολογοῦντο συνεχῶς καὶ ὁ Χριστὸς συνεχῶς τοὺς διώρθωνε. Αὐτὸ μᾶς τὸ διδάσκει σὲ πολλὰ σημεῖα τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Αὐτὸ μᾶς τὸ ἀποκαλύπτει καὶ ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς στήν Προσευχὴν Του πρὸς τὸν Οὐράνιον Πατέρα: “Ὅτε ἤμην μετ’ αὐτῶν, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου” (Ἰω. 17, 12).

Ὁ Χριστὸς γιὰ τοὺς Μαθητὰς Του ἦταν πρωτίστως ὁ πραγματικὸς Πατέρας τους, ὁ Διδάσκαλός τους. Τὸν ἐζησαν ἀπὸ κοντά. Ἀπὸ τότε ποὺ τὸν πρωτοσυνάντησαν καὶ τὸν ἐρώτησαν “διδάσκαλε ποῦ μένεις;”. Ὑστερα “ἦλθον καὶ εἶδον ποῦ μένει καὶ παρ’ αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην” (Ἰω. 1, 39). Καὶ ὅχι μόνον τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἀλλὰ ὅσο μποροῦσαν συχνότερα ἦσαν κοντά του καὶ ἀνεπτύσσοντο πνευματικὰ.

Ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος μᾶς διδάσκει ὅτι ὁ ἐξομολογούμενος κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ Χριστοῦ “ἀναπτύσσεται πνευματικῶς α) διότι διὰ τῆς διδασκαλίας αἱ τοῦ διδασκάλου γνώσεις μεταδίδονται ὀλίγον καὶ ὀλίγον εἰς τὸν ἐξομολογούμενον, ὡς εἰς μαθητευόμενον, καὶ β) διότι ὁ νοῦς αὐτοῦ καθαρίζεται ἀπὸ τοῦ σκότους τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς πλάνης φωτίζεται καὶ κατανοεῖ τὰ θαυμάσια τοῦ Θεοῦ καὶ ἀναπτύσσεται”.

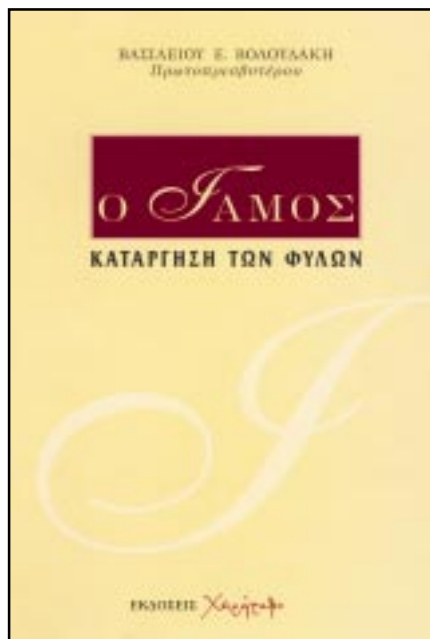
Ἄλλὰ καὶ ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς μᾶς διδάσκει γιὰ τὴν ἐξομολόγησιν ὅτι “ὁ ἀνεξομολόγητος ἄνθρωπος εἶναι ὅμοιος μὲ ἓναν ἀβάπτιστον καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ σωθῆ”. Γι’ αὐτὸ μᾶς συνιστᾷ: “Νὰ ἐξετάσετε νὰ εὐρίσκειτε πνευματικὸν καλὸν καὶ νὰ τοῦ εἰπῆτε ὁ καθένας ἕτσι: Ἐγὼ πνευματικὴ μου, ἔχω νὰ κολασθῶ, διατὶ δὲν ἀγαπῶ τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἀδελφόν μου καθὼς πρέπει... Ὅταν σὲ ἐλέγξῃ ὁ πνευματικὸς... τότε ἐσὺ

να μὴ ρίζης τὴν ἀφορμὴν εἰς ἄλλον, τάχα πὼς σὲ ἐπαρακίνησεν, οὔτε νὰ προφασιστῆς πὼς σὲ ἐσκέλισεν ὁ Διάβολος, ἀλλὰ νὰ κατηγορήσης τοῦ λόγου σου καὶ νὰ εἰπῆς τὸ κακόν σου τὸ κεφάλι εἰς ὅλα σου ἔφταιξε. Ὅ,τι καὶ νὰ σοῦ εἰπῆ ὁ πνευματικὸς καὶ ὅ,τι νὰ σὲ νουθετήσῃ, νὰ τὰ βάλῃς μέσα εἰς τὸν νοῦν σου καὶ ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι σου καὶ ὅ,τι θέλει νὰ σὲ κανονίσῃ νὰ τὰ δεχθῆς μετὰ πάσης χαρᾶς καὶ νὰ ὑποσχεθῆς νὰ τὰ κάμῃς καὶ νὰ ἀποφασίσῃς πλεόν μὲ στερεὰν γνώμην, ὅπου καλύτερα νὰ ἀποθάνῃς, παρὰ νὰ ματαπέσῃς καὶ νὰ ματακάμῃς τὰ ὅμοια ἁμαρτήματα”.

Ἔτσι ἔζησαν καὶ οἱ Πατέρες μας τὸ μυστήριον τῆς ἐν Χριστῷ ἀναγεννήσεώς τους, ἔτσι ἀπλᾶ, μὲ τὴ ζωὴ, τὴ συμπεριφορὰ τους καὶ τὴ διδασκαλίαν τους τὸ παρέδωσαν σ’ ἐμᾶς. Ἔτσι τοὺς ζήσαμε. Ζήσαμε καὶ ζοῦμε κοντὰ τους, γιατί αὐτοὶ μὲ τὴ βιοτὴ τους ξαναζωντανεύουν τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας, διὰ τῆς καταπολεμήσεως τῶν παθῶν καὶ τῶν ἀλόγων ἐπιθυμιῶν μας.

Ἔτσι ζοῦμε τοὺς Πατέρες μας, ἔτσι μάθαμε, καὶ γι’ αὐτὸ δὲν καταλαβαίνουμε τί σχέση ἔχουν αὐτὰ ποὺ ζήσαμε καὶ ζοῦμε, μὲ αὐτὰ ποὺ γράφουν οἱ διάφοροι νεολόγοι, γιὰ ...**χαμένες πληροφορίες** περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐξομολογήσεως!

π. Β. Ε. Β.

Μόλις κυκλοφορήθηκε τὸ βιβλίον
Ο ΓΑΜΟΣ,
ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
τοῦ πρωτ. Βασιλείου Ε. Βολουδάκη.

Οἱ διαφορὲς ἀνάμεσα στὴν ἀνδρική καὶ στὴ γυναικεία ψυχολογία ποὺ συντάραξαν καὶ συνταράσσουν τὴν ἰσορροπία τῆς ἀνθρωπότητος δὲν ὀφείλονται στὴν ἀρχικὴ κατασκευὴ τῶν πρωτοπλάστων ἀπὸ τὸ Θεό, γιατί τότε θὰ ἦταν ὁ Θεὸς ὑπεύθυνος.

Τὸ βιβλίον, μέσα ἀπὸ μία ἀσυνήθιστη συζήτηση, ἐπιχειρεῖ νὰ ἀποκρυπτογραφήσῃ τὶς συσκιασμένες διατυπώσεις τῆς Ἁγίας Γραφῆς γιὰ νὰ βρῆ τὴ λύση ποὺ θὰ φέρῃ τὴν εἰρήνην στὰ δύο φύλα.

ΤΙ ΝΑ ΤΗΝ ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΙΩΝΙΟΤΗΤΑ;

Με μεγάλη έκπληξη διάβασα τὸ σχόλιο Βρετανοῦ δημοσιογράφου τῆς ἡμερησίας *The Guardian*, πὸν ἀναφέρεται στὶς “αἰσιόδοξες” προβλέψεις ἑνὸς γεροντολόγου ἐρευνητικῆς ὁμάδας τοῦ Cambridge, ὁ ὁποῖος ὑπόσχεται πῶς, μέσα σὲ λίγα χρόνια, τὸ ὄριο τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς θὰ παραταθεῖ μέχρι νὰ ἀγγίξει τὴ χιλιετία.

Θὰ περίμενε κανεὶς πῶς αὐτὴ ἡ εἵδηση θὰ ἱκανοποιῶσε ἀπόλυτα τὸν διψασμένο γιὰ μακροήμερευση σύγχρονο ἄνθρωπο, ὅμως, ὁ συγγραφέας τοῦ ἄρθρου στὸ ὅποιο ἀναφερόμαστε, δὲν ἐνθουσιάστηκε καθόλου μὲ τὴν προοπτικὴ. Γιατί; «Γιατί», γράφει, «μὲ μιὰ ὀλόκληρη χιλιετία στὴ διάθεσή μας, πῶς θὰ δικαιολογήσουμε τὴν ἀποτυχία τῶν στόχων μας; Φαντάσου νὰ ἔχεις χίλια χρόνια περιθώριο γιὰ νὰ γίνεις καλὸς σὲ κάτι –στὴ ζωγραφικὴ, στὸ γράψιμο ἢ σὲ ὅ,τιδήποτε ἄλλο– καὶ τελικὰ νὰ μείνεις ἀπλῶς μιὰ μετριότητα. Πῶς θὰ δικαιολογηθεῖς; Καί, ἐκτὸς αὐτοῦ, πῶς θὰ καταφέρει κανεὶς νὰ μείνει γιὰ χίλια χρόνια σταθερὸς στὶς ἐπιλογές του, εἴτε αὐτὲς ἀφοροῦν τὴν καριέρα του, εἴτε τὸ σύντροφό του; Ἐδῶ μὲ τὸν περιορισμένο χρόνο πὸν διαθέτουμε καὶ πάλι εἶναι δύσκολο νὰ βροῦμε τὸ νόημα τῆς ζωῆς, πόσο μᾶλλον νὰ ἔχουμε μπροστά μας μιὰ ὀλόκληρη χιλιετία!...»

Παράξενοι πὸν εἶμαστε οἱ ἄνθρωποι! Τόσα κονδύλια καὶ τόσες ὥρες ἀφιερωμένα στὴν ἔρευνα γιὰ νὰ καταπολεμήσουμε τὶς ἀρρώστειες, γιὰ νὰ νικήσουμε τὸ θάνατο, γιὰ νὰ παρατείνουμε τὴ ζωὴ μας. Καὶ ξαφνικὰ τὴν κοιτάζουμε αὐτὴ τὴ ζωὴ μας κι ἀνακαλύπτουμε ὅτι δὲν ἀξίζει καὶ τόσο πιά τὸν κόπο νὰ τὴν παρατείνουμε. Ὅσο πιὸ σύντομη εἶναι τόσο πιὸ δικαιολογημένοι εἶμαστε κι ἐμεῖς γιὰ ὅλα ὅσα ὑποτίθεται πῶς θέλαμε νὰ κάνουμε, ἀλλὰ δὲν τὰ κάναμε ποτέ. Καὶ τότε ἡ σκέψη τοῦ τάφου μας δὲν φαντάζει καὶ τόσο ἀποκρουστικὴ, γιατί ἐκεῖ μέσα θὰ κρύψουμε καὶ τὸν ἑαυτό μας καὶ τὴν ἀποτυχία μας κι ὅλο τὸ χάλι μας γενικά. Καὶ θὰ μᾶς ξεχάσουν οἱ ἄνθρωποι, καὶ θὰ μᾶς ξεχάσουμε κι ἐμεῖς οἱ ἴδιοι!!!

Ὅμως, τί θὰ γίνεῖ μὲ τὴν Ἐκκλησία πὸν δὲν ἐννοεῖ νὰ μᾶς ξεχάσει; Πὸν διώχνει μακριὰ τὴ λήθη, πὸν μᾶς ψάλλει «Αἰωνία ἡ μνήμη», πὸν μνημονεύει τοὺς νεκροὺς σὰν νὰ εἶναι ζωντανοὶ –μερικῶν τὸ θάνατο τὸν γιορτάζει κιόλας, σὰν νὰ εἶναι καὶ καλὸ πρᾶγμα –πὸν μᾶς ἀπειλεῖ μέ, ὄχι μόνο χίλια χρόνια ζωῆς, ἀλλὰ μὲ μιὰ αἰωνιότητα, μόνους μὲ τὸν ἑαυτό μας καὶ τὴν ἀποτυχία μας καὶ ὅλα ὅσα θέλουμε νὰ ξεχάσουμε; Τί θὰ τὸν κάνουμε τὸ Θεὸ πὸν μᾶς προειδοποιεῖ πῶς μᾶς ἔπλασε ἀθάνατους καὶ πῶς θὰ πρέπει νὰ ζήσουμε τὴ ζωὴ μας ἔτσι ὥστε νὰ **ΜΗ** θέλουμε νὰ ξεχάσουμε τίποτα ἀπ’ αὐτήν, ἀντίθετα νὰ θέλουμε νὰ διατηρήσουμε κάθε στιγμὸν τῆς γιὰ πάντα, κάθε λόγο, κάθε γέλιο καὶ κάθε

δάκρυ, κάθε ἐπιλογή και κάθε ἄρνηση. Τὶ χῶρος ὑπάρχει μέσα στὸ χρόνο ποὺ θὰ καταργηθεῖ και στὴ ζωὴ ποὺ δὲν θὰ τελειώνει ποτέ, γιὰ μᾶς και τὴν ἀποτυχία μας;

Πῶς φτάσαμε σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο; Πῶς καταφέραμε νὰ γίνουμε τόσο πρόσκαιροι, ὥστε νὰ ἀγκαλιάσουμε με τόσο πάθος τὸν ἴδιο μας τὸ θάνατο και νὰ μὴ τὸν ἀποχωριζόμαστε; Τόσο γήϊνοι ποὺ νὰ ἀρνιόμαστε νὰ ξεκολλήσουμε ἀπ' τὸ χῶμα ποὺ μᾶς δεσμεύει με τὴ βαρύτητά του και δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ πετάξουμε ψηλά, πρὸς τὸν οὐρανὸ ποὺ δὲν ἔχει ὅρια, δὲν ἔχει ἀρχὴ και δὲν ἔχει και τέλος;

Ἴσως γι' αὐτὸ και, ὅσο περνάει ὁ καιρὸς, τόσο αἰσθανόμαστε ὅλοι μας τὸ χρόνο νὰ φεύγει χωρὶς νὰ μπορούμε νὰ τὸν ἀξιοποιήσουμε. Ἴσως ἡ μαγία μας νὰ τὰ ἀλλάξουμε ὅλα νὰ ἔχει ἐπιταχύνει και τὴ φθορὰ ὅλων τῶν πραγμάτων - και τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ἀλλάζουμε συντρόφους χωρὶς τελικὰ νὰ ἀγαπήσουμε, ἀλλάζουμε φίλους χωρὶς οὐσιαστικὰ νὰ γνωρίσουμε κανένα, ἀλλάζουμε ἐπαγγέλματα χωρὶς νὰ μαθαίνουμε πᾶ εἶναι τὰ ταλέντα μας και ποιῆς οἱ δυνατότητές μας.

Ἀκόμα κι ὁ Χριστὸς μᾶς ἐνοχλεῖ ποὺ εἶναι «χθὲς και σήμερον ὁ αὐτὸς και εἰς τοὺς αἰῶνας» και θέλουμε νὰ Τὸν ἀλλάξουμε κι Αὐτόν, νὰ Τὸν ἐκσυγχρονίσουμε, νὰ Τὸν κάνουμε ἓνα μοντέρνο ἄνθρωπο ποὺ θὰ μᾶς ἀκολουθεῖ στὴ φθορὰ, στὶς ἀνασφάλειες και στὴν τρέλα μας, ποὺ γενικά, θὰ μᾶς ἀκολουθεῖ και δὲν θὰ Τὸν ἀκολουθοῦμε!...

Ρωτήσαμε, ἄραγε, τὰ παιδιὰ μας, ἂν συμφωνοῦν νὰ εἶναι κομμάτι τῆς ἀνθρωπότητας ποὺ τοὺς κληροδοτοῦμε, μιᾶς ἀνθρωπότητας χωρὶς κανένα πόθο, καμμιά λαχτάρα γιὰ αἰωνιότητα; Μὲ μοναδική τους «ἐλπίδα» τὸ μηδενισμὸ και τὸν ἀμοραλισμὸ μας;

Ἐνας πολὺ γνωστὸς συγγραφέας, ποὺ ἦταν καθηγητὴς τῆς μυθολογίας τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν στὴν Ὁξφόρδη, ἔχει γράψει ἓνα ἀπ' τὰ ὠραιότερα συμβολικὰ βιβλία τῆς παγκόσμιας λογοτεχνίας. Αὐτὸ τὸ βιβλίο ἀναφέρεται σ' ἓναν μυθικὸ κόσμο, στὸν ὁποῖο, μαζί με τοὺς ἀνθρώπους, ζοῦσαν και τὰ ζωτικά. Αὐτὰ ἦταν πλάσματα εὐγενικὰ και γενναῖα και ὁμορφα και -βέβαια- ἀθάνατα, γιατί, σ' ὅλους τοὺς μύθους, κάθε τι καλὸ κι ὁμορφο συνδέεται με τὴν ἀθανασία. Ὅμως, παρὰ τὴ δική τους ἀθανασία, τὰ ζωτικά, δὲν ἄντεξαν νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴ φθορὰ και τὶς ἀλλαγὲς στὸν κόσμο τῶν θνητῶν, κι ἔτσι, ἐγκατέλειψαν τὴ γῆ τους, μαζεύτηκαν στὰ λιμάνια τους, πῆραν τὰ πλοῖα τους και τράβηξαν κατὰ κεῖ ποὺ δύνει ὁ ἥλιος, γιὰ νὰ βροῦν τὶς χῶρες ποὺ δὲν πεθαίνουν...

Ἐμεῖς, στὴ θέση τους, φοβᾶμαι πῶς, ἂν βρισκόμαστε στὴ γῆ τῶν ἀθανάτων, θὰ μαζευόμαστε στὰ λιμάνια μας και θὰ μπαίναμε στὰ πλοῖα μας και θὰ ξεκινούσαμε νὰ ψάξουμε τὴ χώρα τῶν θνητῶν...

N. B.

Γράφει μιὰ μητέρα πού μόλις απέκτησε τὸ 4ο παιδί της.

ΤΑ ΠΟΛΛΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕΓΑΛΩΝΟΥΝ ΠΙΟ ΕΥΚΟΛΑ

Επικρατεῖ στὴν ἐποχὴ μας ἡ ἀποψη ὅτι, γιὰ νὰ ἔχει μιὰ οἰκογένεια πάνω ἀπὸ δύο παιδιά, πρέπει νὰ ἔχει κάποια οἰκονομικὴ ἄνεση καὶ βέβαια ...ἀρκετὸ κουράγιο! Στὴν πλειοψηφία τους οἱ ἑλληνικὲς οἰκογένειες ἔχουν ἓνα ἢ δύο παιδιά. Τὰ περισσότερα, θεωροῦνται πολλὰ καὶ οἱ γυναῖκες συνήθως αἰσθάνονται ὅτι γιὰ νὰ μεγαλώσουν περισσότερα παιδιά, πρέπει νὰ θυσιάσουν κάποια πράγματα ἀπὸ τὸν ἑαυτό τους, πράγμα πὸ δὲν εἶναι πρόθυμες νὰ κάνουν. Ἡ κοινωνία μας, ἔχει βάλει κάποια πλαίσια, κάποια ὅρια, μέσα στὰ ὁποῖα ἔχει ἐντάξει καὶ τὴν οἰκογένεια. Ἄν μιὰ γυναίκα ἔχει περισσότερα ἀπὸ δύο παιδιά, χαρακτηρίζεται ὡς «παλαιῶν ἀρχῶν», ὡς μιὰ γυναίκα χωρὶς δική της προσωπικὴ ζωή, ὡς μιὰ γυναίκα πὸ «θυσιάζεται» γιὰ νὰ ἀναθρέψει παιδιά. Εἶναι χαρακτηριστικὸ πὸς, ὅταν βλέπουν οἱ ἄνθρωποι μιὰ μητέρα πολλῶν παιδιῶν, τὸ πρῶτο πὸ τῆς λένε εἶναι: «Δὲν ἐργάζεστε ἔ;» Δὲν διανοοῦνται κἄν ὅτι μπορεῖ νὰ ἐργάζεται ἀπὸ τὸ σπίτι της!

Τὸ θέμα τῆς «οἰκονομικῆς ἄνεσης» δὲν θὰ τὸ σχολιάσουμε, γιὰτὶ νομίζω ὅτι ἂν μιὰ οἰκογένεια περιμένει νὰ ἀποκτήσει μιὰ κάποια οἰκονομικὴ ἄνεση γιὰ νὰ σκεφτεῖ ἔπειτα τὰ παιδιά, τότε τὸ πὸ πιθανὸ εἶναι ὅτι ὅταν ἀποκτήσει αὐτὴν τὴν ἄνεση, θὰ ἔχει χάσει πᾶ τις σωματικὲς δυνάμεις καὶ τὸ κουράγιο νὰ ἀναθρέψει καὶ παιδιά!

Ἀλήθεια, γιὰτὶ νὰ ἀπαιτεῖται περισσότερο κουράγιο ἂν ἔχει κανεὶς τρία ἢ τέσσερα παιδιά καὶ νὰ μὴν ἀπαιτεῖται τὸ ἴδιο ὅταν ἔχει ἓνα; Ἐχῶ τὴν αἴσθησι ὅτι πὸ πολλὴ δύναμη χρειάζεται στὸ ἓνα παρὰ στὰ πολλὰ. Ὅταν ἓνα παιδί εἶναι μοναχοπαίδι, κατὰ κανόνα, ἔχει περισσότερες ἀπαιτήσεις, περισσότερες ἀνάγκες καὶ κυρίως ἀνάγκη τῆς προσοχῆς τῶν γονέων. Ἐπειδὴ ἀκριβῶς εἶναι μόνο του θέλει κάποιους νὰ ἀσχολοῦνται μαζί του. Καὶ συνήθως μητέρες μὲ ἓνα παιδί, ὕστερα ἀπὸ ἓνα μικρὸ χρονικὸ διάστημα μετὰ τὴν γέννα, ἐπιστρέφουν στὴν ἐργασία τους, «ξεφορτώνοντας» τὸ μικρὸ τους σὲ κάποια γιὰγιά ἢ σὲ κάποιο Παιδικὸ Σταθμὸ. Αὐτὸ ἐπιτείνει τὴν ἀνάγκη τοῦ παιδιοῦ νὰ βρίσκεται μὲ τοὺς γονεῖς του καὶ νὰ ἀσχολοῦνται μὲ αὐτό, μὲ συνέπεια νὰ τοὺς ἀπορροφᾷ πολὺ χρόνο ὅταν ἐπιστρέφουν ἀπὸ τὴν ἐργασία τους.

Ἀκόμα καὶ ὅταν ἡ μητέρα βρίσκεται στὸ σπίτι καὶ δὲν ἐργάζεται πολλὲς ὥρες ἔξω, τὸ παιδί χρειάζεται τὴν προσοχὴ της καὶ συνήθως δύσκολα περιορίζεται μόνο του, νὰ καθίσει καὶ νὰ ἀσχοληθεῖ μὲ κάτι. Τὸ σύνηθες εἶναι νὰ περιφέρεται στὸ σπίτι πίσω ἀπὸ τὴν μητέρα καὶ νὰ προσπαθεῖ νὰ τῆς τραβήξει τὴν προσοχὴ. Ὅταν λοιπὸν ἐκείνη θέλει νὰ συγκεντρωθεῖ σὲ μιὰ ἐργασία καὶ

δέν μπορεί να αποσιπᾶται ἀπὸ ἄλλα, ἡ ἀπασχόληση τοῦ παιδιοῦ εἶναι πρόβλημα.

Ὅταν, ὅμως, ὑπάρχουν περισσότερα παιδιά στὸ σπίτι, ἀπασχολοῦνται μόνον τους, παίζουν μαζί, τὰ μεγαλύτερα ἐκπαιδεύουν τὰ μικρότερα καὶ ἔτσι ὁ κόπος ἐπιμερίζεται καὶ δέν συσσωρεύεται στοὺς γονεῖς. Ἀρκεῖ νὰ ἐκπαιδευτεῖ τὸ πρῶτο παιδί, νὰ μάθει τὴν τάξη τοῦ σπιτιοῦ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα, τὰ ὑπόλοιπα παιδιά, ὅσα καὶ νὰ εἶναι, μαθαίνουν τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Ὅπωςδήποτε, τὸ κάθε παιδί ἔχει τὸ χαρακτήρα του, τὴν προσωπικότητά του καὶ χρειάζεται ἰδιαίτερη μεταχείριση ἀπὸ τοὺς γονεῖς, οἱ ὁποῖοι καλοῦνται νὰ ἀνοίξουν τὰ μάτια τους καὶ νὰ γνωρίσουν, ὅσο μποροῦν, τὰ παιδιά τους. Ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ πόσα παιδιά ἔχουν, πρέπει νὰ ἐκπαιδευτοῦν νὰ βλέπουν. Νομίζω ὅμως ὅτι ὅσο περισσότερα παιδιά ὑπάρχουν στὴν οἰκογένεια τόσο πιὸ ἐκδηλα γίνονται τὰ χαρακτηριστικά τους.

Ἀληθεύει ὅμως ὅτι μιὰ γυναίκα γιὰ νὰ μεγαλώσει τὰ παιδιά της χρειάζεται νὰ «θυσιαστεῖ»; Γιατί, ἄραγε, θεωρεῖται ὡς δεδομένο σήμερα ὅτι μιὰ γυναίκα, ἅπαξ καὶ ἀποκτήσει παιδιά, χάνει τὴν ἐλευθερία της καὶ τὴν προσωπικὴ της ζωή; Νομίζω ὅτι ἡ ἀπάντηση βρίσκεται στὸ ὅτι μιὰ μητέρα σχεδιάζει τὸ πρόγραμμά της καὶ τὴν ζωή της θέτοντας, ὡς ἐπίκεντρο, τὸ παιδί της. Καὶ αὐτὸ δέν ἔχει σχέση μὲ τὸ πλήθος τῶν παιδιῶν. Εἶναι μιὰ στάση τῆς γυναίκας ποὺ τὴν θέτει σὲ ἐφαρμογὴ ὅταν ἀποκτήσει παιδί. Δέν ἀκολουθεῖ δηλαδὴ τὴν δική της πορεία, αὐτὸ ποὺ ἤθελε νὰ δημιουργήσει μὲ τὸν ἄνδρα της ἀπὸ τὴν στιγμή ποὺ παντρεύτηκαν, ἀλλὰ τὸν πρῶτο λόγο ἔχει τώρα τὸ παιδί καὶ οἱ ἀνάγκες του. Διαμορφώνεται ὅλος ὁ προγραμματισμὸς τοῦ ζευγαριοῦ σύμφωνα μὲ τὸ τί πρέπει νὰ γίνει γιὰ τὸ παιδί, χωρὶς, τὶς περισσότερες φορές, νὰ εἶναι ἀπαραίτητα στὸ παιδί ὅλα αὐτὰ ποὺ σχεδιάζονται! Μόλις δηλαδὴ μιὰ γυναίκα ἀποκτήσει παιδί, συνήθως ἀλλάζει ἀπὸ τὸν τρόπο ποὺ διακοσμοῦσε τὸ σπίτι, μέχρι τὶς πιὸ σοβαρὲς προτεραιότητες ποὺ εἶχε θέσει στὴ ζωή της.

Εἶναι ἀπαραίτητο ὅμως αὐτὸ νὰ γίνει; Ποιὸς τὴν ἐμποδίζει νὰ συνεχίσει τὴ ζωή της ὅπως τὴν ἐπιθυμεῖ; Γιατί νὰ μὴν ἐνταχθεῖ τὸ παιδί ἢ τὰ παιδιά στὸ πρόγραμμα τῆς γυναίκας ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐνταχθεῖ ἐκείνη στὸ πρόγραμμα τῶν παιδιῶν; Κάποιο ζευγάρι, γιὰ παράδειγμα, ποὺ συνήθιζε νὰ πηγαίνει ἐκδρομὲς καὶ ἐξορμήσεις στὴ φύση, μόλις γεννήθηκε τὸ πρῶτο τους παιδί ἔκοψαν τὶς βόλτες, γιὰ νὰ μὴν ἀρρωστήσει τὸ μωρό! Ἄλλοι γονεῖς πάλι ἀποφεύγουν νὰ ἐπισκέπτονται φίλους, γιατί τὰ παιδιά τους δέν κάθονται ἤσυχα στὸ ξένο σπίτι! Ἄντι, δηλαδὴ, νὰ ἐκπαιδεύσουν τὰ παιδιά τους νὰ κάθονται ὅπως πρέπει, θυσιάζουν τὴν ἐπικοινωνία καὶ τὴν ψυχαγωγία τους. Πλήθος τέτοιων παραδειγμάτων ἔχουμε ἀκούσει ὅλοι καὶ συνήθως καταλήγουμε στὸ γνωστό: «ἔ, τί νὰ κάνουμε! Δέν γίνεται ἄλλιῶς!»

Γιατί νὰ μὴν γίνεται ἄλλιῶς; Πιὸ εὐκόλο εἶναι νὰ στερηθεῖ μιὰ γυναίκα μιὰ βόλτα μὲ τὸν ἄνδρα της, ἀπὸ τὸ νὰ καταλάβει ὅτι τὸ παιδί της δέν εἶναι τόσο εὐαίσθητο ὅσο ἐκείνη νομίζει;

ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΜΗΤΕΡΕΣ

Ενα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα μας είναι το δημογραφικό πρόβλημα το οποίο και αφορά την υπογεννητικότητα του λαού μας. Δυστυχώς όλες οι στατιστικές έρευνες καταλήγουν στις εξής δύο διαπιστώσεις: Πρώτον, τα τελευταία χρόνια, ο αριθμός των θανάτων ξεπερνά τον αριθμό των γεννήσεων, και, δεύτερον, ένα μεγάλο ποσοστό των παιδιών που γεννιούνται είναι παιδιά οικονομικών μεταναστών και προσφύγων που κατοικούν στην Ελλάδα. Αυτό σημαίνει ότι η μετανάστευση στη χώρα μας άλλοεθνών είναι η κύρια αίτια της αύξησης του πληθυσμού μας! Αν η Ελλάδα δεν ήταν μία από τις πρώτες χώρες υποδοχής μεταναστών μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση το ποσοστό των γεννήσεων στη χώρα μας θα ήταν ακόμα χαμηλότερο. Αν σε αυτό το χαμηλό ποσοστό των γεννήσεων προστεθεί και το ύψλο ποσοστό των άμβλώσεων ή κατάσταση είναι όντως άνησυχητική. Δυστυχώς κατά τις στατιστικές, η Ελληνίδα έχει 17 φορές περισσότερες άμβλώσεις από την Ολλανδέζα, 13 φορές περισσότερες από τη Γερμανίδα και 7 φορές περισσότερες από την Αγγλίδα!

Το φαινόμενο της υπογεννητικότητας καθίσταται με τη σειρά του η γενεσιουργός αίτια μιιά σειράς άλλων φαινομένων. Κατ' αρχάς, η πατρίδα μας αδυνατεί να καλύψει πια τις άμυντικές της ανάγκες μέσω των στρατευμένων της και διαθέτει και επαγγελματικό στρατό. Κάθε χρόνο, λοιπόν, προκειμένου να καλυφθούν όλες οι ανάγκες του στρατού, καταφεύγουμε στην πρόσληψη χιλιάδων όπλιτών πενταετούς θητείας. Κατά δεύτερον, περισσότεροι είναι οι συνταξιούχοι από τους εργαζόμενους με αποτέλεσμα το κοινωνικό και ασφαλιστικό μας σύστημα να βρίσκεται ένα βήμα πριν από την κατάρρευση. Η παράταση της παραμονής των εργαζομένων στην εργασία τους τουλάχιστον για άλλα 5 χρόνια θα γίνει, δυστυχώς, μιιά αναπόφευκτη πραγματικότητα.

Ένα κράτος, λοιπόν, που βλέπει ότι η ίδια ή ύπαρξή του τίθεται σε σοβαρό κίνδυνο λόγω της υπογεννητικότητας που μαστίζει τον πληθυσμό του πώς θα έπρεπε ν' αντιδρά; Δεν θα έπρεπε κύριο μέλημά του να είναι η καλλιέργεια εκ μέρους των αρχών μιιάς κοινωνικής συνείδησης όπου η γυναίκα δεν θα αντιμετωπίζεται ως ένας «προβληματικός» εργαζόμενος με το δεδομένο ότι κάποια στιγμή θα χρειαστεί ν' απομακρυνθεί από την

Όλους αυτούς τους περιορισμούς και τους «άγραφους» κανόνες, τους έχει θέσει η σύγχρονη κοινωνία και η σύγχρονη ψυχολογία, που ασχολείται «κατά κόρον» με τα παιδιά και τις ανάγκες τους. Προβάλλουν ένα μοντέλο παιδιών υπερευαίσθητων, που χρειάζονται υπερ-προστασία, λες και τόσους αιώνες δεν υπήρχαν παιδιά! Κανείς όμως δεν εξετάζει αν τελικά όλοι αυτοί οι κανόνες οδηγούν στο επιθυμητό αποτέλεσμα, δηλαδή στην δημιουργία υγιών οικογενειών. Το βέβαιο, πάντως, είναι ότι συμβάλλουν στη δημιουργία ολιγομελών οικογενειών!

Μαρίνα Διαμαντή

έργασία της λόγω τής μητρότητας; Δεν θα έπρεπε με διατάξεις και νόμους να φροντίζει να εξομαλύνονται τὰ εμπόδια και οί δυσκολίες για τὰ νέα ζευγάρια και να τούς δίνονται κίνητρα ώστε να ἀποκτοῦν περισσότερα τοῦ ἑνὸς παιδιὰ;

Στὴ χώρα μας, ἡ ἐργαζόμενη στὸ δημόσιο τομέα ποὺ ἀποκτᾷ παιδιὸν ἔχει τὴ δυνατότητα ἢ νὰ ἔχει μειωμένο ὠράριο για δύο χρόνια, ἢ νὰ ἀπέχει ἀπὸ τὴν ἐργασία της για 9 μῆνες. Ἄν κάποιες ἀπὸ τὶς ἐργαζόμενες μητέρες στὸ δημόσιο τομέα ἐπιλέγουν τὴν ἐννιάμηνη ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὴν ἐργασία τους, ὅσες ἐργάζονται στὸν ἰδιωτικὸ τομέα οὔτε ποὺ τὸ διανοοῦνται. Δυστυχῶς για τὶς περισσότερες ἰδιωτικές ἐπιχειρήσεις ἀκόμα και ἡ ἀδεια λοχείας ἀντιμετωπίζεται ὡς ἓνα σημαντικό πρόβλημα(!) για τὴν εὐρυθμὴ λειτουργία τῆς ἐπιχείρησης και γι' αὐτὸ τὸ λόγο οί περισσότεροι ἰδιωτικοί φορεῖς εἴτε ἀποφεύγουν νὰ προσλαμβάνουν γυναῖκες εἴτε, ἂν τελικὰ τὶς προσλάβουν, τὶς ἀποκλείουν ἀπὸ τὰ ἀνώτερα κλιμάκια.

Ἄλλες χῶρες τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσης ποὺ ἀντιμετωπίζουν και αὐτὲς τὸ πρόβλημα τῆς ὑπογεννητικότητας ἔχουν ἤδη διαπιστώσει ὅτι ἡ παραπάνω κοινωνικὴ πολιτικὴ δὲν ὀδηγεῖ πουθενὰ και ἐφαρμόζουν διαφορετικὴ πολιτικὴ.

Στὴ Γερμανία, για παράδειγμα, ἡ μητρότητα προστατεύεται ἐξ ἴσου και στὸν ἰδιωτικὸ και στὸ δημόσιο τομέα με τὸν ἐξῆς τρόπο: για τὴ γυναῖκα ποὺ ἀποκτᾷ παιδιὸν ὑπάρχει ἡ ἀδεια λοχείας για 6 μῆνες και στὴ συνέχεια μέχρι νὰ συμπληρωθοῦν 2 χρόνια ἡ μητέρα μπορεῖ νὰ ἀπέχει ἀπὸ τὴν ἐργασία της λαμβάνοντας τὸ 80% περίπου τοῦ μισθοῦ της.

Ἐνα κράτος ποὺ παρέχει τέτοιες διευκολύνσεις στὴν ἐργαζόμενη μητέρα καταδεικνύει ὅτι ὄχι μόνο προσπαθεῖ ἔμπρακτα και δραστικὰ νὰ ἀντιμετωπίσει τὸ φαινόμενο τῆς ὑπογεννητικότητας ἀλλὰ κυρίως ὅτι ἔχει συνειδητοποιήσει πόσο καθοριστικὸς εἶναι ὁ ρόλος τῆς μητέρας στὴν ἀνατροφή και διαπαιδαγώγηση τοῦ παιδιοῦ της, κυρίως στὰ πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς του, στὰ ὁποῖα και κτίζεται ἡ προσωπικότητά του. Γι' αὐτὸ τὸ κράτος, τὸ ἔργο τῆς ἀνατροφῆς τοῦ παιδιοῦ της ποὺ ἐπιτελεῖ ἡ ἐργαζόμενη κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἀπομάκρυνσης ἀπὸ τὴν ἐργασία της εἶναι τὸ πῶς σημαντικό ἔργο ὄχι μόνο για τὴν ἴδια τὴν οἰκογένεια ἀλλὰ και για ὀλόκληρη τὴν κοινωνία. Γι' αὐτὸ και τῆς παρέχει τὴ δυνατότητα νὰ ἀπομακρυνθεῖ για ἓνα χρονικὸ διάστημα ἀπὸ τὴν ἐργασία της και ἀπρόσκοπτα νὰ ἀσχοληθεῖ με τὴν ἀνατροφή τοῦ παιδιοῦ της χωρὶς ταυτοχρόνως νὰ διακατέχεται ἀπὸ τὸ ἄγχος ὅτι θὰ πρέπει μετὰ ἀπὸ μερικὰ χρόνια νὰ ἀναζητήσει ἐκ νέου ἐργασία.

Ὅταν, λοιπόν, κάθε ἐργαζόμενη γνωρίζει ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ἡ κοινωνία τῆς ὁποίας εἶναι μέλος ἀντιμετωπίζει τὴν παροδικὴ ἀπομάκρυνσή της ἀπὸ τὸ χῶρο ἐργασίας της λόγω μητρότητας ὡς κάτι ἀπόλυτα θεμιτό, εἶναι φυσικὸ ὄχι μόνο νὰ προχωρεῖ στὴν ἀπόκτηση περισσότερων τοῦ ἑνὸς παιδιοῦ ἀλλὰ και νὰ ἀναλαμβάνει ἡ ἴδια ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ἀνατροφή τους.

Ἐπομένως, ὅλες οί ἐργαζόμενες γυναῖκες ἀναρωτιόμαστε: Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἔχουμε ἀντιγράψει τόσα ἄλλα συστήματα ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ και νὰ κωφεύουμε σὲ αὐτὴν τὴν κοινωνικὴ πολιτικὴ τόσων πολλῶν χωρῶν; Δυστυχῶς, ὅταν μετὰ ἀπὸ χρόνια ξυπνήσουμε και υἰοθετήσουμε και ἐμεῖς αὐτὴν τὴν τακτικὴ, τότε θὰ εἶναι πάρα πολὺ ἄργα...

Βαρβάρα Καρζῆ

Η ΕΥΡΩΠΗ ΑΜΕΙΒΕΙ ΤΙΣ ΜΗΤΕΡΕΣ, Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΙΣ ΤΙΜΩΡΕΙ

Ενα από τα αγαπημένα θέματα τών Μ.Μ.Ε. το όποιο κάθε τόσο συζητείται και για λίγο κεντρίζει το ενδιαφέρον είναι αυτό της υπογεννητικότητας, ή όποια “μαστίζει” σχεδόν όλες τις χώρες του “άνεπτυγμένου” κόσμου.

Εδώ, στη χώρα μας συνήθως κατηγορείται το κράτος ότι δεν δίνει κίνητρα στους νέους, δεν παρέχει επιδόματα και γενικώς άδιαφορεί για ένα θέμα, πού έχει πολιτικές, οικονομικές, αλλά κυρίως, όπως πιστεύω, πνευματικές προεκτάσεις.

Βέβαια, όσον αφορά το οικονομικό σκέλος, σέ άλλες χώρες της Ε.Ε. τα επιδόματα είναι σαφώς ύψηλότερα. Στη Γερμανία π.χ., το επίδομα για το πρώτο παιδί ανέρχεται στα 160 Ευρώ μηνιαίως και για κάθε επιπλέον παιδί το ποσόν αυξάνεται σημαντικά. Μάλιστα, προεκλογικώς, συζητήθηκε ή περαιτέρω αύξηση του επιδόματος πρώτου παιδιού.

Στην Ελλάδα για το πρώτο και το δεύτερο παιδί δεν δίνονται επιδόματα, ενώ από το τρίτο παιδί και πάνω, τα ποσά είναι έξευτελιστικά. Συγκεκριμένα, το επίδομα πού εισπράττει ό γερμανός πολίτης για το πρώτο του παιδί, λαμβάνει έδω ό πολύτεκνος με (5) παιδιά!!!

Κατά την γνώμη μου, το πρόβλημα είναι εύρύτερο και αφορά στη νοοτροπία με την όποια ένας λαός βλέπει και αξιολογεί το έργο-ρόλο της γυναίκας-μητέρας. Στη Γερμανία π.χ. είναι το πιο φυσικό, άπλό και **κοινωνικώς αποδεκτό**, μιá μητέρα να ασχολείται αποκλειστικά με το να μεγαλώσει τα παιδιά της, να φροντίζει για την σωστή λειτουργία του νοικοκυριού της και να μπορεί έτσι να ζει μιá ζωή ή όποια ταιριάζει στην ψυχοσύνθεσή της. Έαν εργάζεται, έχει τη δυνατότητα να πάρει άδεια άνατροφής για μεγάλο χρονικό διάστημα και να έπιστρέψη κατόπιν στην εργασία της εργαζόμενη λίγες μέρες ή ώρες άκόμα και από το σπίτι της.

Δυστυχώς, στη χώρα μας τα πράγματα είναι έντελως διαφορετικά: Το να θέλεις να ασχοληθής με τα “του οίκου σου” μόνο, σημαίνει ότι είσαι περίπου “τεμπέλα”. Σέ γνωστή μου μητέρα τεσσάρων παιδιών, έγινε μάλιστα ή σύσταση από συγγενικό της πρόσωπο να ξεκινήση επιτέλους να εργάζεται για να προσφέρει στην οικογένειά της!

”Αραγε είμαστε... άσυνείδητες-τεμπέλες όταν δίνουμε προτεραιότητα σ’ ένα από τα πιο δύσκολα και υπεύθυνα λειτουργήματα πού ανέθεσε ό Θεός στον άνθρωπο;

Βαρβάρα Δεληγιαννάκη

ΤΙΜΗ ΣΤΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ

Με απόφαση του Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ναοῦ μας τιμήθηκαν τὴν ἡμέρα τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, στὶς 14 Σεπτεμβρίου 2005, μὲ περγαμηνὴ Τιμῆς καὶ μὲ ἀργυρὸ ἀγιογραφημένον Σταυρὸ δύο ἄξιοι ἐνοριῖτες μας, οἱ ὁποῖοι διακρίθηκαν γιὰ τὴν σεμνὴ ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικὴ τους παρουσία στὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ ἀλλὰ καὶ στὴν εὐρύτερη κοινωνία.

Οἱ τιμηθέντες, ἓνας ἄνδρας καὶ μία γυναῖκα, ἐπελέγησαν ὡς διακριθέντες ὁ καθένας στὸν τομέα του ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκπρόσωποι δύο τάξεων ποὺ σήμερα δύσκολα βρίσκουν ἄξιους διαδόχους.

Ὁ ἓνας εἶναι ὁ κ. Χρῖστος Καθάρειος, ἐπίτιμος Ἀεροπαγίτης, ἀδέκαστος δικαστὴς καὶ πιστὸς χριστιανός, ὁ ὁποῖος, παρὰ τὴν ἡλικία του - ἄγει ἤδη τὸ 99 ἔτος - συνεχίζει μὲ διαύγεια νὰ μελετᾷ καὶ νὰ συγγράφει θεολογικὲς πραγματεῖες εἰς ὠφέλειαν τῶν πιστῶν, ἀλλὰ καὶ νὰ μετέχη ἐνεργῶς στὰ κοινωνικὰ

θέματα μὲ πολὺ συχνὰς του παρεμβάσεις στὸν Ἡμερήσιο Τύπο μὲσω ἐπιστολῶν του.

Ἡ ἄλλη εἶναι ἡ κ. Μαρία Χρυσανθοπούλου, ἀγωνίστρια ἐνοριτίτις συνύφανε τῆ ζωῆ της μὲ τὴν ἐργασία καὶ τὴν προσφορά στὸν πάσχοντα συνάνθρωπο. Ἀξιώθηκε νὰ ἰδῆ ἓνα γυιό της Ἱερέα στὸ Ἱερὸ Θυσιαστήριον, τὸν π. Μιχαὴλ Χρυσανθοπούλον (ποὺ ἔφυγε ἀπὸ τὴν ζωὴ νεώτατος) καὶ μία κόρη της Μοναχί. Ἀπὸ ἐτῶν εἰ-

ναι χήρα ἀλλὰ ἡ χηρεία δὲν τῆς ἔκαμψε τὸ φρόνημα, ἀντιθέτως μάλιστα ἔχει αὐξήσει τὴν δραστηριότητά της. Ἀπὸ πέρυσι ἐκπαιδεύει καὶ μεγάλη ομάδα γυναικῶν καὶ τοὺς παραδίδει τὴν ἱερὴ τελετὴ τῆς ἐτοιμασίας τῶν προσφῶρων.

Ὁ κ. Χρῖστος Καθάρειος ἀπέστειλε εὐχαριστήριο ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Πρόεδρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, π. Βασίλειον, ἀπόσπασμα τῆς ὁποίας δημοσιεύουμε κατωτέρω:

«Αἰδεσιμώτατε καὶ σεβαστὲ πάτερ Βασίλειε, μεθ' ὄλων τῶν ἄλλων σεβαστῶν καὶ ἀγαπητῶν Πρεσβυτέρων τοῦ Ναοῦ.

Ὅπως καὶ προφορικῶς κατώρθωσα νὰ ψελλίσω πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα, ὅτι ἀνεκαθεν ἤμην ἐναντίον πάσης ἐκδηλώσεως ἐπαίνων διὰ τὸ πρόσωπό μου, διότι ἐπίστευα ὅτι δὲν εἶμαι ἀνώτερος οἴουδήποτε εὐσυνειδήτου καὶ σώφρονος ἀτόμου. Καθ' ὅτι πάντοτε μετ' ἐπιμελείας ἐνήργουν καὶ καθ' ὑπαγόρευσιν τῆς συνειδήσεώς μου μόνον, ἄνευ ἄλλης τινὸς παρεμβάσεως. Ἦτο ἐρριζόμενος μέσα μου ὁ φόβος, μήπως ἔκανα λάθος τί σ' αὐτὰ ποὺ ἔγραφα καὶ γι' αὐτὸ τὰ ἐδιάβαζα πολλές φορές. Συνεπῶς γιὰ μένα οὐδεὶς λόγος ἐπαίνου ὑπῆρχεν. Ἀντιθέτως μᾶλλον θὰ πρέπει νὰ ἐλέγχονται ἐκεῖνοι ποὺ παραβιάζουν τὴν συνείδησίν των καὶ μὲ ἀμέλειαν ἐνεργοῦν τὰς πράξεις των ...

... Ἀποδέχομαι μετ' εὐγνωμοσύνης τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ ἐκεῖνας τῶν σεβαστῶν καὶ λίαν ἀγαπητῶν πρεσβυτέρων τοῦ Ναοῦ (τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἐν συντάξει). Εὐχαριστῶ ἐπίσης θερμῶς ἅπαντας διὰ τὸν δωρηθέντα μοι ἐξαιρετον ἀργυροῦν Σταυρόν, μετὰ τοῦ ἐσταυρωμένου καὶ τῆς τιμῆς ἕνεκα περγαμηνῆς, μετὰ τῆς ἐγγραφείσης αὐτῆ εἰκόνας τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ τῶν περὶ τοῦ προσώπου μου γραφομένων.

Ἐπὲρ πάντας ὅμως εὐγνωμονῶ, μεθ' ὅλης τῆς πίστεώς μου τὸν Ἅγιον Θεόν, ὁ ὁποῖος μοῦ διετήρησε, σχεδὸν ἀκεραίαν τὴν πνευματικὴν μου δύναμιν καὶ τὴν ἰκανότητα τῆς χειρός μου νὰ γράφω.

Μετὰ πάσης τιμῆς
Χρῖστος Καθάρειος
Ἄρεοπαγίτης ἐ.τ.»

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

Μὲ τὴν εὐλογία καὶ τὴν πρωτοβουλία τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου μας γιορτάσθηκε φέτος μὲ ἰδιαίτερα πανηγυρικό τρόπο σὲ ὅλες τὶς ἐνορίες τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἡ ἑορτὴ τοῦ προστάτου τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου, στὶς **20 Ὀκτωβρίου 2005**.

Στὴ δική μας ἐνορία, μετὰ τὴ Θεία Λειτουργία ἔγινε Δοξολογία μὲ δέηση ὑπὲρ εὐδώσεως τοῦ δύσκολου ἔργου τῶν ἀστυνομικῶν μας.

Παρέστησαν ὁ Διοικητὴς τοῦ Τμήματος Ἐξαρχείων κ. Φώτιος Παπανδρέου, ὁ ὑποδιοικητὴς κ. Δημήτριος Ράλλης καὶ δώδεκα ἀστυνομικοὶ ἀπὸ ὅλες τὶς εἰδικότητες.

Ἀκολούθησε δεξίωση στὸ Ἀρχονταρίκι τοῦ Ναοῦ μας καὶ μέσα στὸ ἐγκάρδιο καὶ πολὺ ζεστὸ κλίμα, ποῦ δημιουργήθηκε, ἀνταλλάξαμε σκέψεις καὶ ἀπόψεις ὡς πρὸς τὸ πῶς θὰ συνεργασθοῦμε ὅλοι στὸ νὰ γίνῃ ἡ ἐνορία μας πρὸ ἀνθρώπινη καὶ ἀσφαλῆς.

Πρέπει νὰ τονίσουμε ὅτι ἡ παρουσία τοῦ νέου διοικητοῦ στὸ Τμήμα Ἐξαρχείων ἔχει γίνει αἰσθητὴ, δεδομένου ὅτι εἶχε μακρὰ θητεία στὴν Ὑπηρεσία Διώξεως Ναρκωτικῶν, ἀλλὰ καὶ γιατί διαθέτει ἀποφασιστικότητα καὶ θέληση νὰ πετύχῃ στὸ ἔργο του. Ἄξιοι συμπαράστατες του ὁ Ὑποδιοικητὴς ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ὑπηρετοῦντες στὸ Τμήμα τῆς περιοχῆς μας, οἱ ὁποῖοι μὲ ἀγάπη, συναδελφικότητα καὶ ἐργατικότητα ἐπιτελοῦν τὸ δύσκολο ἔργο τους, δείχνοντας συνάμα ἀνθρωπιά ἀλλὰ καὶ ἐνθουσιαστικὴ διάθεση. Οἱ εὐχές μας εἶναι ὀλόφυχες γιὰ μιὰ ἐξίσου καλὴ συνέχεια.

π. Β. Ε. Β.

ΣΑΡΑΝΤΑΛΕΙΤΟΥΡΓΟ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Στις 15 Νοεμβρίου ἡ ἐνορία μας θὰ ἀρχίσῃ τὶς καθημερινὲς Θ. Λειτουργίας τοῦ Σαρανταλείτουργου τῶν Χριστουγέννων, κατὰ τὶς ὁποῖες θὰ μνημονεύονται τὰ ὀνόματα τῶν ζώντων καὶ τῶν κεκοιμημένων, πού θὰ μᾶς φέρουν οἱ χριστιανοί μας.

Τὸ Σαρανταλείτουργο αὐτὸ μᾶς ἔχει παραδοθεῖ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας ὡς προετοιμασία μας γιὰ τὰ Χριστούγεννα, μὲ προσευχὴ καὶ νηστεία. Ὅπως ἀκριβῶς μᾶς δίδαξε ὁ Χριστός. Γιατὶ τὸ “γένος” πού κυριαρχεῖ μέσα μας καὶ μᾶς ταραξεί καὶ μᾶς κάνει ἔξαλλους καὶ δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ χαροῦμε *«οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ»*.

Προσευχὴ μας εἶναι κυρίως καὶ πρωτίστως ἡ Θ. Λειτουργία καὶ γι’ αὐτὸ οἱ ὀδηγίες τῆς Ἐκκλησίας μας ὀρίζουν ὅτι καθ’ ὅλο τὸ Σαρανταήμερο πρὶν ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα πρέπει νὰ τελοῦμε καθημερινὰ τὴ Θ. Λειτουργία, *«ὕπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας»*. Ὑπὲρ τῶν ζώντων καὶ τῶν κεκοιμημένων. Γιατὶ τὴ Ζωὴ τὴ χρειαζόμαστε ὅλοι, καὶ ἐμεῖς πού παλεύουμε ἀκόμη στὸν κόσμο ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι πού ἔφυγαν ἀπὸ κοντὰ μας καὶ ποθοῦν τὴν ἀνάπαυσή τους κοντὰ στὸν Κύριο καὶ Θεό μας.

Οἱ Ἅγιοι Πατέρες μᾶς διδάσκουν πὼς τὸ Σαρανταλείτουργο εἶναι τὸ μεγαλύτερο δῶρο, πού μπορούμε νὰ προσφέρουμε καὶ στοὺς ζῶντας ἀλλὰ κυρίως στοὺς νεκρούς. Μᾶς διηγοῦνται θαυμαστὲς ἱστορίες γιὰ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Σαρανταλείτουργου στὶς ψυχὲς τῶν κεκοιμημένων, γιατί παρ’ ὅλο ὅτι οἱ νεκροὶ στὸν Ἄδη δὲν ἔχουν τὴ δυνατότητα νὰ ἀλλάξουν μόνοι τους τὴν κατάστασή τους, ὅμως ἡ Λειτουργικὴ Προσευχὴ τῆς Ἐκκλησίας ἐνεργεῖ εὐεργετικὰ στὶς ψυχὲς τους.

Ἡ νηστεία, πού πρέπει νὰ συνοδεύῃ τὴν προσευχὴ μας, ἐνεργεῖ θεραπευτικὰ στὴν ψυχὴ καὶ στὸ σῶμα μας καὶ σιγὰ-σιγὰ μᾶς μεταγγίζει τὴν ἐλευθερία, ἀφοῦ μᾶς γιαιτρεύει τὴν ἀκράτεια.

Ἡ ΣΧΟΛΗ ΓΟΝΕΩΝ ΜΑΣ

Απὸ τὴν **1η Νοεμβρίου 2005**, λειτουργεῖ ἡ ΣΧΟΛΗ ΓΟΝΕΩΝ τῆς Ἐνορίας μας, στὴν Πνευματικὴ μας Ἑστία (Μαυρομιχάλη 96). Νεαρὰ ζευγάρια ἀλλὰ καὶ νέοι καὶ νέες σὲ ἡλικία γάμου προσκαλοῦνται νὰ ἐγγραφοῦν καὶ νὰ φοιτήσουν σ’ αὐτὴν μὲ σκοπὸ νὰ ἀποκτήσουν ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερα ἐφόδια γιὰ τὴν ἔγγαμη ζωὴ τους.

Τὰ Σεμινάρια παρέχονται ΔΩΡΕΑΝ κάθε Τρίτη 7 - 8 μ.μ. καὶ περιλαμβάνουν εἰσήγηση καὶ συζήτηση.

Τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῶν Σεμιναρίων, ποὺ θὰ διαρκέσουν ἕως τὶς 30 Μαΐου 2006, ἔχει δημοσιευθεῖ στὸ τεύχος 39 τοῦ Περιοδικοῦ μας καὶ στὸν εἰδικὸ κατάλογο τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Ὑπενθυμίζουμε ὅτι στὶς 15, 22 καὶ 29 Νοεμβρίου θὰ συζητηθοῦν ἀντίστοιχα τὰ ἑξῆς θέματα: **1.** Μὲ ποιά κριτήρια ἕνας νέος καὶ μιὰ νέα θὰ ἐπιλέξουν σύζυγο; **2.** Ἄν κάποιος δὲν ἔζησε σὰν παιδί, μπορεῖ νὰ ἀντέξη τὸ βάρος νὰ γίνῃ γονιός; **3.** Μπορεῖ τὰ παιδιά νὰ ἀντέξουν τὸν καταγιισμό πληροφοριῶν ποὺ δέχονται κάθε μέρα;

ΕΝΟΡΙΑΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

* **ΔΕΥΤΕΡΗ Θ. Λειτουργία** θὰ τελεσθῆ στὴν ἐνορία μας κατὰ τὶς Κυριακὲς **6, 20** καὶ **27** Νοεμβρίου. Οἱ Λειτουργίες αὐτὲς τελοῦνται στὸ παρεκκλήσιο μας τοῦ ἁγίου Νεκταρίου μὲ Ὁρθρο ὁ ὁποῖος ἀρχίζει στὶς **8⁴⁵** π.μ. Ἡ Θ. Λειτουργία ὁλοκληρώνεται στὶς **11.³⁰** π.μ. περίπου.

* **ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΕΙ** τὸ Ἱερό μας Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγ. Νεκταρίου μὲ σειρά Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν κατὰ τὶς ὁποῖες θὰ τεθῆ εἰς προσκύνησιν τὸ φυλασσόμενο στὸ Ναό μας Ἱερὸ Λείψανον τοῦ Ἁγίου. Τὸ Πρόγραμμα τῶν Ἱ. Ἀκολουθιῶν ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τρίτη 8 Νοεμβρίου:

Πανηγυρικὸς Ἑσπερινὸς **6⁰⁰** μ.μ.
Ἱερά Ἀγρυπνία: **9⁰⁰** μ.μ. ἕως **1¹⁵** τὸ πρωῒ. Στὸ τέλος τῆς Ἀγρυπνίας θὰ τελεσθῆ Μνημόσυνο γιὰ τὸν μεγάλο σύγχρονο Πατέρα τῆς Ἐκκλησίας μας Ἀρχιμ. Ἐπιφάνιον Θεοδωρόπουλον.

Τετάρτη 9 Νοεμβρίου:

Πανηγυρικὴ Θ. Λειτουργία: **7⁰⁰-10⁰⁰** π.μ.
Λιτάνευση Ἱ. Εἰκόνας: **5⁰⁰** μ.μ.
Ἑσπερινὸς ἀποδόσεως: **5¹⁵** μ.μ.

Ἀπὸ ἐτῶν ὑπάρχει συνήθεια στὸ Ναό μας νὰ προσφέρεται στοὺς πιστοὺς ἕνα

μικρὸ κέρασμα-εὐλογία μετὰ τὸ τέλος τῆς Ἀγρυπνίας ἀλλὰ καὶ τῆς πρωϊνῆς Θ. Λειτουργίας.

* **ΑΓΡΥΠΝΙΑ** γιὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ Ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ θὰ τελεσθῆ στὸ παρεκκλήσιό μας τὸ βράδυ τῆς Παρασκευῆς **11** Νοεμβρίου ἀπὸ τὶς **9⁰⁰** μ.μ. ἕως τὶς **1¹⁵** τὸ πρωῒ. Ἡ Ἀκολουθία ποὺ θὰ ψαλλῆ ἔχει συντεθεῖ ἀπὸ τὸν συναγωνιστὴ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, τὸν Πατριάρχη Κων/πόλεως Φιλόθεον τὸν Κόκκινον. Στὴν ἀγρυπνία θὰ τελεσθῆ καὶ Βάπτισμ.

* Ὁ Ἅγιος Κωνσταντῖνος ὁ Ὑδραῖος τιμᾶται στὸν τρισυπόστατο Ἱ. Ναό μας, διότι τὸ δεξιὸ κλίτος τοῦ Ναοῦ εἶναι ἀφιερωμένο σ' αὐτόν. Ἡ ἑορτὴ του, **14** Νοεμβρίου, συμπίπτει μὲ τὴν ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Φιλίππου. Τὸ Ἀπόγευμα **13** Νοεμβρίου, στὶς **5⁰⁰** μ.μ., θὰ τελεσθῆ Μέγας Ἑσπερινὸς καὶ τὸ πρωῒ τῆς Δευτέρας **14** Νοεμβρίου πανηγυρικὴ Θ. Λειτουργία **7⁰⁰-10⁰⁰** π.μ.

Στὸν Ἑσπερινὸ ἀλλὰ καὶ στὴ Θ. Λειτουργία θὰ ἐκτεθοῦν εἰς προσκύνησιν τὰ ἱερά λείψανα τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος Κωνσταντίνου τοῦ Ὑδραίου, τὰ ὁποῖα εἶναι κτῆμα τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ μας καὶ

ἀναπαύονται διαρκῶς στὸν Οἶκο τοῦ ἁγίου καὶ ἀγιάζουν τὴν ἐνορία μας.

* **ΡΟΥΜΑΝΙΚΗ Θ. Λειτουργία** θὰ τελεσθῆ στὶς **13** Νοεμβρίου γιὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις Ρουμάνους Ὁρθοδόξους. Ὁ Ὁρθρος θὰ ἀρχίσῃ στὶς **9** τὸ πρωῒ καὶ ἡ Θ. Λειτουργία θὰ ὀλοκληρωθῆ περίπου στὶς **11.30** π.μ.

* **ΡΟΥΜΑΝΙΚΗ Ἀγρυπνία** γιὰ τὴν ἐορτὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου θὰ τελεσθῆ τὴν Κυριακὴ **20** Νοεμβρίου τὸ βράδυ. Θὰ ἀρχίσῃ στὶς **9⁰⁰** μ.μ. καὶ θὰ ὀλοκληρωθῆ στὶς **1.15** τὸ πρωῒ.

* Στὴν **ΑΓΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ** εἶναι ἀφιερωμένο τὸ δεύτερο παρεκκλήσιό μας, στὸν περίβολο τῆς Ἐκκλησίας μας, δίπλα στὸν Ἅγιο Νεκτάριο. Ἐκεῖ θὰ τελέσουμε τὸν πανηγυρικό Ἐσπερινὸ τῆς ἐορτῆς τῆς, στὶς **5⁰⁰** τὸ ἀπόγευμα τῆς Πέμπτης **24** Νοεμβρίου. Τὸ πρωῒ τῆς Παρασκευῆς **25** Νοεμβρίου ἡ Θ. Λειτουργία θὰ τελεσθῆ στὸν Ἰ. Ναὸ τοῦ Ἁγ. Νικολάου, διότι ὁ κῶρος τοῦ ἐορτάζοντος παρεκκλησίου εἶναι μικρὸς καὶ οἱ ἐκκλησιαζόμενοι πολλοί. Τὸ παρεκκλήσιο τῆς Ἁγ. Αἰκατερίνης θὰ εἶναι ἀνοιχτὸ κατὰ τὴ Θ. Λειτουργία γιὰ νὰ προσκυνοῦν οἱ πιστοί.

Ἡ ΕΝΟΡΙΑ ΩΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ

μιλίες μὲ σκοπὸ νὰ βοηθηθοῦμε στὴν πνευματικὴ μας ζωὴ γίνονται στὴν ἐνορία μας:

* Κάθε **ΚΥΡΙΑΚΗ** πρωῒ, μετὰ τὴν Θ. Λειτουργία, ἀπὸ τὶς **11³⁰** ἕως τὶς **1³⁰** τὸ μεσημέρι, στὴν Πνευματικὴ μας Ἐστία (ὁδὸς Μαυρομικάλῃ 96), μὲ θέμα «*Ἀπλῶς θρησκευόμενοι ἢ ψυχικὰ ἰσορροπημένοι;*».

Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἀναπτύξεως τοῦ θέματος γίνεται διάλογος μὲ τοὺς ἀκροατές.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ὁμιλίας παρατίθεται δωρεὰν ἓνα μικρὸ πρόγευμα πρὸς ἀναψυχὴν τῶν προσερχομένων εὐθὺς μετὰ τὴ Θ. Λειτουργία.

* Κάθε **ΤΡΙΤΗ** (Μαυρομικάλῃ 96): **6⁰⁰ - 7⁰⁰** μ.μ. **ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**, μὲ θέμα «*Ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ σοφία τοῦ κόσμου μὲ τὴ χει-*

ραγώνησιν τοῦ βιβλίου τῆς Σοφίας Σειράχ». Ἡ ἀνάπτυξη τοῦ θέματος γίνεται παράλληλα μὲ συζήτηση.

Ἡ ΣΧΟΛΗ ΣΥΖΥΓΩΝ & ΓΟΝΕΩΝ λειτουργεῖ κάθε **ΤΡΙΤΗ 7⁰⁰ - 8⁰⁰** μ.μ.

Ἐπεύθυνος Συνάξεων: π. Βασίλειος Βολουδάκης.

* Κάθε **ΤΕΤΑΡΤΗ** ἀπόγευμα, στὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγ. Νεκταρίου μετὰ τὸν Ἐσπερινὸ καὶ τὴν Παράκληση οἱ ὁμιλίες ἔχουν γενικὸ θέμα: «*Ἡ Ἁγία Γραφή καὶ ἡ ἀγία ζωὴ*».

Ἐπεύθυνος-Συντονιστής: π. Φίλιππος Μίαρης.

ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΕΥΛΟΓΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ Ἰ. Ν. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΥΚΑΚΙΩΝ (Ἰ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν)

Ἀσκληπιοῦ 38 - Ἀθήνα- Τ.Κ. 106 80

Τηλέφωνο: 2103612449 - Fax: 2103627037

www.AgiosNikolaosAsklipiou.gr

Ἐπεύθυνος Συντάξεως:

π. Βασίλειος Ε. Βολουδάκης

ΔΑΠΑΝΗ : ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΥΠΑΚΟΗ"

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΔΕΚΤΕΣ